

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ดนตรีเป็นเรื่องของศิลปะที่เกี่ยวกับเสียง ซึ่งมนุษย์เป็นผู้สร้างขึ้น อาจเกิดจากการลอกเลียนเสียงธรรมชาติ หรือเสียงอะไรก็ตามแต่ มนุษย์นำเสียงนั้นมาเรียบเรียงให้มีระเบียบ มีระบบ และมีอารมณ์ในการสื่อไปยังผู้ฟัง

นักปทานุกรม (Lexicographer) ได้ให้คำจำกัดความของ "ดนตรี" ว่า "ดนตรี คือ วิทยาศาสตร์ และศิลปะของการรวมเสียงเข้าด้วยกันอย่างมีจังหวะจะโคน เสียงในที่นี้คือเสียงของมนุษย์ และเครื่องดนตรี ด้วยการสอดแทรกท่วงทำนองและการประสานเสียงเพื่อแสดงออกถึงอารมณ์" (สมโภช รอดบุญ 2518: 7)

อาจกล่าวได้ว่า ความแตกต่างระหว่างเสียงดนตรีกับเสียงอื่น คือเสียงดนตรีเป็นเสียงที่ประดิษฐ์ขึ้นโดยอาศัยความงดงามของเสียง ศิลปินผู้สร้างสรรค์ดนตรีได้สอดใส่อารมณ์ความรู้สึกลงไปในเสียง เพื่อให้เสียงมีวิญญาณของศิลปะ ส่วนเสียงอื่น ๆ ที่ไม่ใช่เสียงดนตรีนับเป็นแต่เพียงเสียงที่ขาดความรู้สึกทางศิลปะ

ดนตรีเป็นเรื่องสุนทรียศาสตร์ที่ว่าด้วยความสวย ความงาม ความไพเราะ ไม่สามารถถ่ายทอดได้ด้วยการอ่าน การจำ การท่อง หรือการคิดหาเหตุผล ดนตรีต้องอาศัยการรับรู้และสัมผัสด้วยตนเอง อารมณ์ ความรู้สึก สิ่งที่กระทบ ตัณหาความอยาก สิ่งเหล่านี้ถูกบันทึกลงไปในดนตรี ดังนั้นในดนตรีก็เหมือนกับมีอารมณ์ชีวิต ศิลปินถ่ายทอดลงไปในผลงานดนตรี สื่อไปกระทบกับความรู้สึกของผู้ฟังได้

สำหรับการตัดสินความงามในดนตรีนั้น ดูจะยากเมื่อเทียบกับศิลปะบริสุทธิ์ด้านอื่น ดนตรีมีเพียงรูปแบบเสียงประสาน ท่วงทำนอง และจังหวะ แตกต่างจากวิทยาศาสตร์ ซึ่งเป็นสิ่งชัดเจน เพราะสามารถอธิบายหรือพิสูจน์ได้ ในขณะที่ดนตรีจะเน้นเรื่องความงาม เมื่อได้ยินเสียงเพลง ผู้ฟังจะคิดว่าไพเราะหรือไม่ ใครคือผู้ตัดสินและเชื่อได้แค่ไหน ดังนั้นความงามในดนตรีนั้นจึงขึ้นอยู่กับว่าเรามีปฏิกิริยาอย่างไรต่อดนตรีนั้น หรือดนตรีนั้นทำให้เรามีปฏิกิริยาอย่างไร

ค่านิยมในเรื่องความงามที่เกิดจากดนตรีนั้นมีลักษณะไม่คงที่ และแปรเปลี่ยนไปตามกาลเวลา ลักษณะงานดนตรีรูปแบบหนึ่งที่เคยได้รับความนิยมสูงมากในกาลสมัยหนึ่งอาจเสื่อมลง ในกาลต่อมา และอาจกลับมาได้รับความนิยมอีกครั้งก็เป็นไปได้ ดังจะเห็นได้ว่าครั้งหนึ่งคนไทยชื่นชอบเพลงไทยแท้ ที่เล่นโดยอาศัยเครื่องดนตรีท้องถิ่น หรือเครื่องดนตรีประจำชาติ อาทิ ระนาด ตะโพน ซออู้ ฉาบ เป็นต้น และมีการแบ่งจังหวะดนตรี เป็นหนึ่งชั้น สองชั้น สามชั้น ที่เรียกว่า "เพลงเถา"

ตั้งแต่ สมัยรัชกาลที่ 4 เป็นต้นมา ไทยเราได้รับอิทธิพลทางดนตรีจากประเทศตะวันตก เพลงไทยสากลได้ถือกำเนิดขึ้น และได้รับความสนใจอย่างกว้างขวางในสังคมไทย เพลงไทยสากลสมัยเริ่มแรก แบ่งออกเป็นสองประเภทคือ เพลงไทยสากลประเภทลูกกรุง และประเภทลูกทุ่ง ลักษณะของเพลงลูกกรุงคือ มีการเลือกใช้คำสละสลวย ไพเราะ มีความหมายดี เนื้อหาสาระเป็นเรื่องความรัก ธรรมชาติ เพลงประจำสถาบัน เพลงสอนใจ และเพลงสะท้อนสังคม ลักษณะทำนองจะเป็นไปตามทฤษฎีดนตรี และมีการร้องตามจังหวะ ทำนองที่กำหนด ส่วนเพลงไทยสากลประเภทลูกทุ่งมักจะได้รับอิทธิพลจากเพลงพื้นบ้าน และเพลงไทยเดิม คำร้องใช้คำง่าย ๆ ฟังเข้าใจทันที ใช้คำสื่อความตรง ๆ ไม่นิยมสำนวนโวหาร เนื้อหาสาระสะท้อนภาพชีวิตประจำวันของชาวบ้าน ทำนองดัดแปลงจากเพลงไทยเดิม หรือแต่งขึ้นใหม่ให้มีลักษณะทำนองง่าย ๆ ช้า ๆ กัน วิธีการร้องจะมีการเอื้อนเสียงและลงลูกคอ

อย่างไรก็ตาม เพลงไทยสากล ที่มีความไพเราะ และมีคำร้องที่ฟังแล้วสุนทรีย์ ซึ่งได้รับการยกย่องเป็นแบบอย่างของเพลงไทยสากล ได้แก่ เพลงของคณะสุนทราภรณ์ ซึ่งส่วนใหญ่

ครูเอื้อ สุนทรสนาน จะประพันธ์ทำนอง และครูแก้ว อัจฉริยะกุล จะเป็นผู้ประพันธ์คำร้องเป็น เพลงที่ดังมาก ไม่ว่าจะพิจารณาจากคำที่ครูแก้วเลือกใช้ สาระที่ต่อเนื่องได้ใจความเหมาะสม กิ๋นใจ และสอดคล้องกับทำนองเพลงที่หวานซึ้งฟังได้ทุกกาลสมัย เช่น เพลงกรุงเทพระาตรี พราณล่อเนื้อ นางฟ้าจำแลง ดาวจุฬาฯ ฟ้าคลุมฝน จุฬาทริคูณ เป็นต้น

ผู้แต่งทำนองที่มีชื่อเสียงนอกจาก ครูเอื้อ สุนทรสนาน ก็มี หลวงสุขุมนัยประดิษฐ์ เช่น เพลงคิงครวญ/เวศ สุนทรจามร เช่น เพลงหงส์เหิร/สง่า อาร์มมี่ร์ เช่น เพลงหนึ่ง ในร้อย/ ม.จ.จักรพันธ์ เพ็ญศิริจักรพันธ์ เช่น เพลงฝากรัก/ นาง ถาวรบุตร เช่น เพลงลุ่ม เจ้าพระยา/ ชุนวิจิตรมาตรา เช่น เพลงกล้วยไม้ สำหรับผู้แต่งคำร้องที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักกัน แพร่หลาย อาทิ คุณหญิงพวงร้อย อภัยวงศ์ เช่น เพลงบัวขาว/ ครูแก้ว อัจฉริยะกุล เช่น เพลง ที่อ้างในผู้แต่งทำนองทุกเพลง/ สุรัฐ พุกกะเวส เช่น เพลงปทุมมาลัย/ สุรพล โทณวนิก เช่น เพลงจนกว่าจะถึงวันนั้น ที่กล่าวแล้วเป็นเพลงลูกกรุงส่วนใหญ่ ซึ่งในความเป็นจริงยังมี นักแต่งเพลงอีกมากที่ไม่ได้เอ่ยถึง นอกจากนี้ก็ยังมีนักแต่งเพลงลูกทุ่ง เช่น พยงค์ มุกดา สมยศ ทัศนพันธ์ ไพบูลย์ บุตรขัน สรวง สันติ ชลธิ ธารทอง พร ภิรมย์ กุล ทองใจ ชาญ เย็นแซ่ กานท์ การุณวงศ์ เป็นต้น

หลังปี พ.ศ. 2503 เป็นต้นมา วงการเพลงของไทยได้เริ่มมีการเปลี่ยนแปลงอย่าง เห็นได้ชัด ทั้งนี้เนื่องจากผลงานเพลงของตะวันตก อาทิเช่น วงสี่เต่าทอง (The Beatles) วงเดอะชาโดว์ (The Shadow) ซึ่งเป็นวงดนตรีของประเทศอังกฤษที่เล่นดนตรีให้กับคลิฟ ริชาร์ด (Cliff Richard) หรือนักร้องชื่อดังเช่น เอลวิส เพรสลีย์ (Elvis Presley) ได้เข้ามาแพร่หลายในเมืองไทยและได้รับความนิยมจากกลุ่มวัยรุ่นในเมืองไทยอย่างสูง

วงดนตรี The Shadow เป็นวงที่มีบทบาทสำคัญต่อนักร้องและนักดนตรีของไทยใน สมัยนั้นเป็นอย่างมาก จนถึงกับมีการนำเอาคำว่า "ชาโดว์" มาใช้เรียกชื่อประเภทวงดนตรีที่ เล่นเพลงสากลในลักษณะที่ใช้เครื่องดนตรี 4 ชิ้น คือ กีตาร์ 3 ตัว และกลอง 1 ชุด วงดนตรี ของไทยที่เล่นเพลงสากล โดยเลียนแบบของตะวันตก ได้แก่ พวกวงชาโดว์ที่จัดตั้งโดย หลุยส์

ธุระวิชัย และมี วิสูตร ตุงคะรัตน์ เป็นผู้รื้อนำ ซึ่งต่อมาก็ได้รับขนานนามว่า "เอลวิส เพรสลีย์ เมืองไทย" จากจุดนี้ ทำให้วัยรุ่นให้ความนิยมเพลงสากลมากยิ่งขึ้น จนถึงกับมีการเลียนแบบการแต่งกาย บุคลิกด้วยความคลั่งไคล้ที่เรียกว่า พวกจิ๊กโก๋ จิ๊กกี๋ หรือฮิปปี้ นั่นเอง

ในปี พ.ศ. 2512 วงดนตรีประเภทสตริงคอมโบ ได้รับความนิยมแทนที่วงดนตรีของสุนทราภรณ์ และวงชาโดว์ วงดนตรีดิอิมพอสซิเบิล ซึ่งประกอบด้วย เศรษฐา ศิรีฉายา วินัย พันธุรักษ์ อนุสรณ์ พัฒนกุล สิทธิพร อมรพันธุ์ และ แดนนิชัย ธรรมนิยม ได้ชนะเลิศการประกวด 3 ครั้งติดต่อกันและนับได้ว่า "เป็นวงดนตรีประเภทสตริงคอมโบของไทยเรารวงแรกที่สามารถสร้างความรู้สึกเป็นสากลและเป็นวงแรกอีกเช่นกันที่ช่วยบุกเบิกให้วัยรุ่นหันมาฟังเพลงไทยแนวใหม่" (สุจิตร์ โครงานถนนดนตรี 2 : 2528) นับจากนั้นวงดนตรีสตริงคอมโบก็เป็นที่แพร่หลายในวงการเพลงไทยสากล วงดนตรีอื่น ๆ ได้แก่ วงแกรนด์เอ็กซ์ (Grand Ex) รอยัลสไปรตส์ (Royal Sprites) และวงชาตรี เป็นต้น

ต่อมาวงแกรนด์เอ็กซ์ก็ได้พลิกวงการด้วยการนำเพลงไทยลูกทุ่งมาทำเป็นเพลงดิสโก้ ในปี พ.ศ. 2522 ซึ่งสามารถปลุกตลาดเทปเพลงไทยสากลให้ตื่นตัวขึ้นมาได้ โดยเน้นเทปเพลงไทยสากลที่มียอดสูงนับแสนม้วนเป็นชุดแรก (มีเดีย : 2527) จุดนี้เองทำให้เกิดธุรกิจที่เรียกกันว่า "วงการเทป" ถัดจากชุดนี้แล้ว ระยะนั้นก็ไม่มีเทปชุดใดขายได้ดีเช่นนั้นอีก จนกระทั่งวงแกรนด์เอ็กซ์ออกผลงานของตนในชุด "แกรนด์เอ็กซ์โอ" ซึ่งเป็นการนำเพลงไทยสากลรุ่นเก่าที่เคยได้รับความนิยมก่อนมาเรียบเรียงดนตรีใหม่ ในปี พ.ศ. 2524 ก็สามารถจำหน่ายได้กว่าล้านตลับ

วงชาตรี เป็นวงดนตรีอีกวงหนึ่งที่สร้างมิติใหม่ให้กับวงการเพลงไทยสากลด้วยการวางแนวทางเฉพาะตัว ทั้งท่วงทำนอง การแต่งเพลงที่สนุกสนานใช้ถ้อยคำง่าย ๆ และไม่ต้องอาศัยความคล่องจองตามหลักเกณฑ์เดิม แผ่นเสียงอัลบั้มชุดแรก คือ "จากไปลอนดอน" ประสบความสำเร็จทางด้านยอดขายเทปและได้รับความนิยมจากแฟนเพลงวัยรุ่นของวงชาตรีไม่แพ้วงแกรนด์เอ็กซ์ เลย

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาลักษณะรูปแบบและเนื้อหาของผลงานเพลงไทยสมัยนิยม โดยศึกษาเฉพาะผลงานเพลงป๊อป ซึ่งหมายถึงเพลงแนวสตริงที่มีท่วงทำนองอ่อนหวาน มีการใช้แนวดนตรีแบบสากล ฟังง่าย เข้าใจง่าย เนื้อหาสาระส่วนใหญ่ เป็นเรื่องของความรัก ความผิดหวัง เพลงป๊อปจะแบ่งออกได้เป็น 5 ประเภทกว้าง ๆ คือ เพลงป๊อปรีดิก เพลงป๊อปลูกทุ่ง เพลงป๊อปเพื่อชีวิต เพลงป๊อปแจ๊ส และเพลงป๊อปลูกกรุง ผู้วิจัยจะไม่นับรวมเพลงไทยเดิม และเพลงบรรเลง และการศึกษาวิเคราะห์ลักษณะผลงานเพลงไทยสมัยนิยมของผู้วิจัยครั้งนี้ จะพิจารณาหาผลงานเพลงไทยสมัยนิยมที่ผลิตออกจำหน่ายตั้งแต่เดือนมกราคม 2533 ถึงเดือนกันยายน 2534 เนื่องจากเป็นช่วงเวลาที่ยุคอุตสาหกรรมเทปเพลงรุ่งเรืองถึงที่สุด และสำหรับการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสนใจศึกษาผลงานเพลงไทยสมัยนิยมเฉพาะในส่วนที่สอดคล้องกับแนวคิดของยุคหลังสมัยใหม่เท่านั้น ไม่รวมลักษณะความเป็นสมัยใหม่หรือลักษณะอื่น ๆ ที่ปรากฏเห็นในผลงานเพลงไทยสมัยนิยม

ข้อสันนิษฐาน

1. ผลงานเพลงไทยสมัยนิยมมีลักษณะ "การผลิตแบบอุตสาหกรรม" เป็นธุรกิจที่ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญ หลายฝ่ายที่ทำงานร่วมกัน เพื่อให้ได้ผลงานเพลงตามความต้องการของผู้บริโภค
2. ผลงานเพลงไทยสมัยนิยมที่ปรากฏออกมามีรูปแบบแนวเดียวกัน ด้วยเหตุที่ศิลปินโปรดิวเซอร์ และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์ผลงานเพลงไม่กล้าเสี่ยงกับการทำอะไรแปลกแหวกแนวออกไปมาก ๆ เพราะเกรงว่าจะมีผลกระทบต่อยอดขายเทปเพลง
3. เนื้อหาสาระของเพลงไทยสมัยนิยม จะมีประเด็นหลักเหมือนกัน หรือเสนอเรื่องราวที่เคยมีมาก่อน ทว่าฉีกมุมมองให้กว้างออกไป และมีเทคนิควิธีการนำเสนอเรื่องราวบอกเล่าสู่ผู้ฟังได้อย่างไม่ซ้ำซาก กล่าวคือ ผู้ประพันธ์เพลงมีความสามารถเปลี่ยนแปลงตัวบทหรือเนื้อร้องได้อย่างไม่สิ้นสุด

ในปี พ.ศ. 2524 นี้ นับว่าเป็นช่วงสำคัญที่วงการเพลงไทยสากลเริ่มเติบโตและมั่นคงขึ้น ทั้งนี้เนื่องมาจาก "ความตื่นตัวของวัยรุ่นที่หันมาฟังเพลงไทยแนวใหม่สูงขึ้น ส่วนเพลงไทยสากลแนวเดิมซึ่งมีลักษณะการขับร้องเดี่ยว เช่น สุเทพ วงศ์กำแหง ธานินทร์ อินทรเทพ สวลี ผกาพันธุ์ ดาวใจ ไพจิตร ฯลฯ นั้นก็เริ่มเสื่อมความนิยมลง" (โลกดนตรี : 2530)

หลังจากปี 2524 ธุรกิจตลาดเพลงไทยสากลก็เริ่มเติบโตและมั่นคงขึ้นตามลำดับนักดนตรี กลุ่มวัยรุ่นหน้าใหม่ ๆ หมุนเวียนกันเข้ามาแชร์ตลาด และคนฟังมากมายนับไม่ถ้วน เพลงไทยสมัยนิยมช่วงเวลานี้ไม่สามารถแบ่งแยกเป็นเพลงประเภทลูกกรุงหรือลูกทุ่ง ได้อีกต่อไป แต่เกิดเป็นแนวเพลงแบบใหม่ที่เรียกว่า "เพลงป๊อป" อันหมายถึงเพลงแนวสตริงที่มีท่วงทำนองอ่อนหวาน ฟังเข้าใจง่าย เนื้อหาสาระส่วนใหญ่เป็นเรื่องของความรัก ความผิดหวัง เพลงป๊อปยังสามารถแบ่งย่อยออกได้เป็น เพลงป๊อปรีด เพลงป๊อปลูกกรุง เพลงป๊อปลูกทุ่ง เพลงป๊อปเพื่อชีวิต และเพลงป๊อปแจ๊ส คุณลักษณะสำคัญของเพลงป๊อป คือ การใช้ถ้อยคำร้องให้เข้ากับจังหวะเพลงสากล ให้ความสำคัญแก่คำที่สะท้อนอารมณ์ คำร้องของเพลงเหล่านี้มีลักษณะ เข้าใจง่าย ถ่ายทอดอารมณ์ได้ทันที เป็นเพลงนิยมชั่วคราว คำร้องจึงไม่คำนึงถึงถ้อยคำและสัมผัส ทั้งยังไม่มีแบบฉบับแน่นอน เป็นอิสระ

จะเห็นได้ว่าเพลงหรือดนตรีมีพัฒนาการไปตามกาลเวลา การตัดสินคุณค่าความงามของดนตรีก็แปรเปลี่ยนไปตามยุคสมัยเช่นเดียวกัน สำหรับปัจจุบัน สังคมไทยก้าวเข้าสู่ความเป็นสังคมผู้บริโภครวม ซึ่งเป็นลักษณะหนึ่งของสังคม ยุคหลังสมัยใหม่ (postmodern) เราจะเห็นสภาพของวัฒนธรรมผู้บริโภครวมจากกำเนิดของห้างสรรพสินค้า งานแสดงสินค้า หรือสวนสนุกต่าง ๆ ประชาชนในสังคมจะพบว่าความบันเทิงเป็นสิ่งที่หาง่าย และมีความหลากหลายให้เลือกและเป็นยุคของ "การผลิตเพื่อมวลชน"

สังคมในยุคหลังสมัยใหม่นี้ งานศิลปะจะเข้ามาผูกพันกับชีวิตประจำวันมากขึ้น ศิลปะจะเป็น "วัฒนธรรมมวลชน" เส้นแบ่งระหว่างวัฒนธรรมชั้นสูงกับวัฒนธรรมมวลชนจะลดลง ผู้บริโภคงานศิลปะยุคสมัยนี้จะไม่สนใจความเป็นต้นแบบ (original) หรือไม่สนใจต่อความ

อัจฉริยะของผู้ผลิตงานศิลปะ ตลอดจนเกิดการยอมรับงานศิลปะในฐานะที่สามารถผลิตซ้ำกันได้ ยิ่งกว่านั้น ผู้บริโภคจะมีพฤติกรรมการบริโภคงานศิลปะ ในลักษณะเดียวกันกับการบริโภคสินค้าประเภทอื่น ๆ

ดังนั้น จึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจศึกษา เพลงไทยสมัยนิยมในฐานะที่งานศิลปะและเป็นสื่อมวลชนประเภทหนึ่ง ให้เข้าใจลึกซึ้งขึ้นในด้านของลักษณะ รูปแบบ เนื้อหาสาระของเพลง ที่ปรากฏในบทเพลงไทยสมัยนิยม ว่าสะท้อนให้เห็นลักษณะของสุนทรียศาสตร์ยุคหลังสมัยใหม่ มากน้อยเพียงใด และอย่างไร

ปัญหาวิจัย

1. ลักษณะรูปแบบและเนื้อหาของผลงานเพลงไทยสมัยนิยมเป็นอย่างไรบ้าง
2. ค่านิยมของผู้ผลิตและสร้างสรรค์ผลงานเพลงไทยสมัยนิยมที่ปรากฏอยู่ในผลงานเพลงไทยสมัยนิยมมีอะไรบ้าง และมีลักษณะอย่างไร
3. เพลงไทยสมัยนิยมกำลังดำเนินไปในทิศทางของสุนทรียศาสตร์ยุคหลังสมัยใหม่ มากน้อยเพียงใด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเข้าใจลักษณะรูปแบบและเนื้อหาของเพลงไทยสมัยนิยมในลักษณะของการทำซ้ำ
2. เพื่อทราบและเข้าใจถึงค่านิยมของผู้ผลิตและสร้างสรรค์ผลงานเพลงไทยสมัยนิยมที่ปรากฏอยู่ในผลงานเพลงไทยสมัยนิยม
3. เพื่อเข้าใจลักษณะของผลงานเพลงไทยสมัยนิยมที่ดำเนินไปในทิศทางของสุนทรียศาสตร์ยุคหลังสมัยใหม่

4. ผลงานเพลงไทยสมัยนิยมจะมีลักษณะการทำซ้ำ (Repetition) ในรูปแบบต่าง ๆ อาทิ การนำเพลงเก่ามาขับร้องใหม่ นำมาผลิตใหม่ ในลักษณะการรวมเพลงฮิต เป็นต้น

นิยามศัพท์

1. สุนทรียศาสตร์ (Aesthetics) หมายถึง ทฤษฎีที่ว่าด้วยค่านิยมทางความงาม ความไพเราะ ค่านิยมนี้เปลี่ยนแปลงได้ตามสังคมของมนุษย์ที่มีความเชื่อ และทัศนคติไม่คงที่ สำหรับความงามในดนตรีหรือในบทเพลงนั้นขึ้นอยู่กับว่าเรามีปฏิกริยาอย่างไรต่อเพลงนั้น หรือเพลงนั้นมีปฏิกริยาอย่างไรต่อเราบ้าง
2. สุนทรียศาสตร์ยุคหลังสมัยใหม่ (Postmodern Aesthetics) หมายถึง ค่านิยมในเรื่องความงาม ความไพเราะของสังคมมนุษย์ยุคหลังสมัยใหม่ ที่มีลักษณะการยอมรับการทำซ้ำในสิ่งที่รู้จักกันดีอยู่แล้ว การที่ศิลปะเข้ามาผูกพันกับชีวิตประจำวันและการให้ความสำคัญกับเรื่องของอารมณ์ ความรู้สึก
3. บทเพลง (song) หมายถึงผลงานที่ผู้ประพันธ์สร้างสรรค์ขึ้นมาอย่างสละสลวย สอดคล้องตามจินตนาการ ความรู้สึก ความใฝ่ฝันของผู้ประพันธ์ เนื้อหาสาระของ เพลงกลั่นกรองมาจากความคิดที่สะท้อนความเป็นจริงในสังคม ซึ่งผู้ประพันธ์ต้องการถ่ายทอดให้ผู้ฟังรับทราบ ในรูปของภาษาพูด ภาษาเขียนที่ไพเราะ โดยนำมาประกอบเข้าไปกับดนตรี อันเป็นภาษาที่มีท่วงทำนอง จังหวะ และเสียงสูงต่ำ ด้วยเหตุนี้ ดนตรีและเพลงจึงเป็นสิ่งที่ไม่สามารถแยกออกจากกันได้
4. เพลงไทยสมัยนิยม (Popular Music) หมายถึง บทเพลงที่ได้รับความนิยม และชื่นชอบจากกลุ่มผู้ฟังจำนวนมาก ในช่วงระยะเวลาหนึ่ง อย่างเช่น ในช่วงที่เพลงร็อค และเพลงแจ๊สได้รับความนิยม ประชาชนก็ให้ความสนใจบทเพลงดังกล่าวกันจำนวนมาก การที่จะ

เป็นบทเพลงสมัยนิยมก็ต้องขึ้นอยู่กับความพอใจของผู้ฟังที่มีขึ้นเมื่ลงตามกาลเวลา

5. เพลงป๊อป หมายถึง เพลงแนวสตริงที่มีท่วงทำนองอ่อนหวาน มีการใช้แนวดนตรีแบบสากล ฟังง่าย เข้าใจง่าย เนื้อหาสาระส่วนใหญ่ เป็นเรื่องของความรัก ความผิดหวัง

5.1 เพลงป๊อปรีด หมายถึง เพลงแนวสตริงที่ใช้จังหวะรีด (Rock) ของตะวันตกมาดัดแปลงปรับแต่งให้เหมาะสมกับเนื้อหาสาระ และความรู้สึกของความเป็นไทย ๆ มีลีลาการร้องและจังหวะกระแทกกระทั้นหนักแน่น รุนแรง

5.2 เพลงป๊อปลูกกรุง หมายถึง เพลงไทยสากลในยุคเก่าที่นำมาเรียบเรียงเสียงประสาน และขับร้องใหม่ให้เหมาะกับยุคสมัยมากขึ้น

5.3 เพลงป๊อปลูกทุ่ง หมายถึง เพลงลูกทุ่งเดิมที่มีการผสมผสานดนตรีในแนวป๊อปออกแนวสตริงมากกว่าเพลงลูกทุ่งพื้นบ้านแท้ ๆ ลีลาการร้องคงคล้ายกับการร้องในแบบลูกทุ่งอยู่

5.4 เพลงป๊อปเพื่อชีวิต หมายถึง เพลงเพื่อชีวิตที่มีการดัดแปลงผสมผสานกันระหว่างดนตรีพื้นบ้านและดนตรีตะวันตก เนื้อหาสาระเกี่ยวกับปัญหาสังคม การเมือง คำสั่งสอนปรัชญา ลีลาการร้องเป็นเอกลักษณ์ของนักร้องกลุ่มเพลงเพื่อชีวิตแต่ละคน

5.5 เพลงป๊อปแจ๊ส หมายถึง เพลงไทยที่นำท่วงทำนองดนตรีแนวแจ๊สมาผสมผสานกับเนื้อร้องแบบไทย มีการแบ่งวรรคตอนของคำร้องให้ลงตรงจังหวะ มีการเขียนเสียงบ้างตามลักษณะแจ๊ส

6. เนื้อหา หรือ เนื้อร้อง ในบทเพลง หมายถึง ภาษาพูด ภาษาเขียนที่ผู้ประพันธ์บทเพลงสรรค์สร้างขึ้นมาอย่างสละสลวย สอดคล้องตามจินตนาการ หรือประสบการณ์ที่ต้องการถ่ายทอดให้ผู้ฟังรับทราบ เนื้อหาอาจเกี่ยวข้องกับความรัก ความผิดหวัง การให้กำลังใจ และความหวังกับชีวิต การยกย่องบุคคล ความงามของธรรมชาติ หรือสภาพการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม

7. คำนิยาม หมายถึง สิ่งที่เป็นความคิด ทศนคติของกลุ่มผู้ผลิตเพลงไทยสมัย
นิยม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. การวิจัยนี้จะชี้ให้เห็นถึงลักษณะของผลงานเพลงไทยสมัยนิยม ทั้งในด้านรูปแบบ และเนื้อหาของเพลง ในส่วนที่แสดงความเคลื่อนไหวสู่ลักษณะสุนทรียศาสตร์ยุคหลังสมัยใหม่
2. การวิจัยนี้จะทำให้ทราบถึง วัฒนธรรม ความคิด ความเชื่อ ทศนคติของคนไทย รวมทั้งลักษณะสภาพสังคม ปัญหาต่าง ๆ ที่มีอยู่ในสังคม ซึ่งสิ่งต่าง ๆ ดังกล่าว ปรากฏอยู่ใน เนื้อหาของเพลงไทยสมัยนิยม
3. การวิจัยนี้จะช่วยให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการผลิตผลงานเพลงไทยสมัยนิยม ตระหนักถึงความสำคัญของ เพลงในฐานะ เป็นสื่อมวลชน และพยายามสร้างสรรค์ผลงานที่มีคุณค่า
4. การวิจัยนี้เป็นที่คาดหวังว่าจะเป็นประโยชน์ในการเป็นตัวอย่างของงานศึกษา เกี่ยวกับเพลงไทยสมัยนิยมในสังคมไทยที่กว้างขวางลึกซึ้งต่อไป